

Üks päev kui pärl
ta teiste seas
kord aastais
särb igas eas.

TATJANA KÜPPAR 100

Auväärset juubelit õnnitlevad
Elju ja Enno laste ja lastelaste peredega

Õnnitleme
kallist tädi, vanatädi
ja vanavanatädi

TATJANA KÜPPARIT

100. juubeli puhul.

Perekonnad
Villemsonid

Hariduse vundament laotakse enne kooli

Eestimaa algab kodust, algab perest ja lastest. Lasteta pole tulevikku ei meie rahval ega riigil. Ja mida rohkem me lastest hoolime, seda enam on lootust kasvatada neist eneseteadlikud isiksused, kes rihkavad ühiskonda ja hoiavad meie riiki. Isiksuse kasvatamine hakkab pihta maast-madalast, sest mida õpid noores eas, seisab elu aeg sul peas. Ja seda, mis õigel ajal õppimata jääb, on hiljem sageli raske, kui mitte võimatu tasa teha.

Eestis kasvab ligi 90 tuhat kuni kuueaastast last, kelle hea käekäik peaks meile niisama palju korda minema kui suuremate oma. Kahjuks jätab koolieelikut õppe korraldamine kõvasti soovida, sest nii mõnigi asi on seadusandlusega paika panemata. Vaidleme selle üle, kas alusharidus on riigi, kohaliku omavalitsuse või eraasi; mis vanuses peaks õpetamist alustama, kes peab tagama õppeks vajaliku raha; miks kooliõpetajad on riigi, kuid lasteaiatöötajad omavalitsuse mure jne.

Praegu on seadusega paika pandud see, et kohalik omavalitsus peab kõigile eelkooliealistele lastele tagama lasteaiakoha. Seadus annab lapsevanemale lausa õiguse seda nõuda, kusjuures lasteaiakoht ei tähenda ainult hoidu – võimalust laps üle ukse ära anda ja

MAI
TREIAL,
Riigikogu
Rahvaliidu
fraktsiooni
esimees

õhtul tagasi saada.

Lasteaed tähendab kaugelt rohkemat kui üksnes taraga piiratud ala, kus lapsel kõht täis ja silm peal hoiatud. Lisaks turvatundele peab lasteaid pakuma väiksele arenevale isiksusele loovust soodustavat õhustikku, aga samas õpetama teda kaaslastega läbima ning igal muul moel ühiskonda sobituma. Lapse kõrval peab kogu aeg olema vilunud õpetaja-kasvataja, kes sammhaaval loob talle kogemuste kaudu võimalusi omandada uusi oskusi ja harjumusi. Paraku jääb Eestis umbes 12 tuhat last sellest esimesest, nii vajalikust eluks ettevalmistusest ilma, sest lasteaiakohti napib. Kõigile lasteaiakohtade loomine käib ligi neljandikule omavalitsustest üle jõu. Tähendab, omavalitsustele on eraldatud liiga vähe raha, et nad suudaksid seadustega pandud kohustusi täita. Juhul kui omavalitsusel pole lasteaiakohta anda, peab ta vanemale hüvitama nn

pearaha, et vanem saaks ise korraldada lapse hoiuteenu- se ja alushariduse.

Haridusministri kinnitusele käivitab riik järgmisel aastal programmi toetamiseks omavalitsusi alusharidusõppe andmisel. See peab aitama luua ka uusi lasteaiakohti ja vähendada vanemate koormust ning lõppkokkuvõttes ka lasteaiatöötajate palka tõsta. Haridus- ja teadusministeerium on välja töötanud mudelid, et 2009. aastal rakendada uus koolieelse õppe süsteem, mis tagaks kõigile kuueaastastele tasuta kooli-ettevalmistuse. Kooli-ettevalmistus peab olema kõigile ühesugune, sõltumata sellest, kus laps elab, kas ta käib lasteaias või õpib kodus vanemate käe all. Raha selleks peab tulema riigilt.

Lasteaiakohtade loomisel nähakse päris uute lasteaidade ehitamise kõrval ka võimalust teha olemasolevates nõutavad ümberkorraldused – seada sisse eraldi mängu- ja magamisruumid. Järgmisteks aastateks eraldatud raha eest saab päris palju uusi kohti. Muret teeb see, et õpetajate palk on piirkonniti erinev. Pealegi, kooliõpetajale maksab palka riik, siis lasteaiatöötaja palka üle otsustab omavalitsus, ehkki kõik on ühtmoodi kõrgelt haritud. Haridus- ja teadusministeerium on lubanud rakendada

järgmisest aastast tegevuskava, mis võimaldab omavalitsustele konkreetset rahalist tuge, et tõsta lasteaiatöötaja palk üldhariduskooli nooremõpetaja palga alammäära tasemele. Neis omavalitsustes, kus palka on juba pisut tõstetud, tähendab see väikesemat hüpet, kuid seal, kus lasteaiatöötaja tööd on seni madalamalt tasustatud, annab riik oma osa.

Kui lasteaiakohta siiski pole, peavad vanemad ise korraldama alushariduse andmise. Kuidas see välja kukub, sõltub paljuski siiski lapse elukohast ning mõistagi eriti keeruliseks osutub kaugemas maanurkas. Selge on see, et osa lapsi jääb edaspidigi koju ja ei saa kooli-ettevalmistust lasteaias. Sel juhul peab vanematel olema võimalus lapsele õpet tellida ja selle eest maksta, või siis ise õpetada ja saada riigilt toetust.

Korralik alusharidus pole ainult lapsevanema mure, siin peavad toeks olema nii riik kui ka kohalik omavalitsus. Kõigi osapoolte hea tahe ja valmisolek eeldavad arusaamist, et hariduse vundamenti hakatakse laduma juba enne kooliminekut. Mida varem alustame, seda kaugemale jõuame.

Lähtetoetus alustavale õpetajale

Riigikogus võttis vastu seaduse, mis tagab esmakordselt tööle asuvale pedagoogile 200 000-kroonise lähtetoetuse.

Koalitsioonileppes sätestatuna on õpetaja lähtetoetus kahtlemata olulisim regionaalpoliitiline meede, mis puudutab õpetajate kaadriinappuse probleemi lahendamist meie väikelinnade ja maapiirkondade koolides, kus probleem on täna eriti terav. Tegu ei ole palgalisaga, vaid stardirahaga elu sisseadmiseks alustavale õpetajale. Kuid lisaks kõigele muule on see ka austuse ja hoolivuse märk ning põhimõtteline õpetajaameti väärtustamine ja hindamine.

Hiljuti saime rõõmsa sõnumi osaliseks. Rahvusvahelise PISA-testi kokkuvõttest selgus, et Eesti 15-aastaste kooliõpilaste teadmised ja oskused neid praktikas rakendada on maailma riikide võrdluses esimese viie seas. Väga hea resultaat, mida paljud ei osanud ehk ettegi kujutada. Ometigi peame olema valvsad, sest vaatamata PISA-testi headele tulemustele on meie koolides jätkuvalt suureks probleemiks õpetajate nappus.

Meie üldhariduskoolides ja kutseõppeasutustes

LAURI
LUIK,
Riigikogu
kultuuri-
komisjoni
liige,
Reformi-
erakond

töötab ligi 18 500 õpetajat. 45% kutseõppeasutuste õpetajatest on 50-aastasest ja vanemad. Olukord on analoogne ka üldharidusmaastikul, kus vastav näitaja on ligi 35%. Õpetajaid, kes on nooremad kui 30 aastat, on meil umbes 12%.

Tõsiseks probleemiks on ka see, et paljud algajad õpetajad lahkuvad esimestel tööaastatel koolitööst. Põhjuseid on erinevaid. Olgu nendeks siis mittesobivad õpetamis- ja finantsitingimused, õpetajaameti mittesobivus või midagi muud. Kuid fakt on see, et kvalifitseeritud õpetajate puudus just maapiirkondades on eriti valusalt tuntav.

Ühe markantsema näitena võib vaadata Läänemaal asuva Risti kooli juhtumit. Kaks nädalat enne käesoleva õppeaasta algust

puudus koolil 7 õpetajat. See tähendab, et ei olnud pooli õpetajaid. Tänu usinale kooli juhtkonnale õnnestus enamik tühje kohti siiski õigeaegselt täita. Nii et õnneks ei pidanud koolilapsed selle pärast kannatama. Vaatamata sellele on probleem endiselt õhus. Loodetavasti aitab vastuvõetud seadus analoogseid juhtumeid tulevikus ennetada.

Nii mõnigi õpetaja rabab koolides valitseva personalinappuse tõttu mitmel rindel. Ma ei pea seda päris õigeks, et üks inimene peab end jagama kolme-nelja kooli vahel.

Vaadates viimase 10 aasta statistikat, peab tõdema, et õpetajate kvalifikatsioonitase on üldiselt paranenud, kuid on siiski piirkonniti väga erinev. Paraku on kujunenud tendentsiks see, et mida kaugemal asub kool Tallinnast või Tartust, seda rohkem on madalama haridustasemega ja pigem vanemaalisi õpetajaid. Pole saladus, et mõne aine õpetajate puudus on piirkonniti väga suur. Nime tagem nendest vaid mõned: matemaatika, inglise keel, füüsika ja ka näiteks poiste tööõpetus.

Juba järgmisel aastal on prognoositud õpetaja lähtetoetuse saamiseks õigustatud isikute arvaks umbes

120 õpetajat. Niisamuti 2009. aastaks. 2010. aasta prognooside kohaselt on õpetaja lähtetoetuse saamiseks õigustatud isikute arv juba ca 170. See annab alust arvata, et kaadriinappuse mure hakkab sealäbi vaikselt laheneda.

Tänases seisus ei ole õpetajate ametikohtade täituvus Tallinna ja Tartu koolides võrreldav maapiirkondade, äärealade ja väikesemate linnade koolidega, kus paljude ainete õpetajaid ei ole võimalik leida. Eriti suur kvalifitseeritud õpetajate puudus valitseb samuti Eesti maapiirkondades ja väikelinnades, mistõttu on võrdsete haridusvõimaluste huvides oluline täiendavate motivatsioonimehhanismide loomine, meelitamiseks värskest koolitatud õpetajaid tööle ka väljapoole Tallinna ja Tartut asuvaid koole. Leian, et äsja vastu võetud seadus teeb seda parimal võimalikul viisil.

Kutsun üles kõiki pedagoogiharidusega noori asuma tööle kooliõpetajana ning kasutama neile pakutavat lähtetoetust oma elu sisseadmiseks vastavas piirkonnas. Üheskoos pingutades ning panustades suudame tagada kvaliteetse hariduse meie tuleviku põlvkonnale.

Õnne ja õisi täna täis on Su tuba,
meiegi õnnesooz sinna lisada luba!

TATJANA KÜPPAR 100

Õnnitleme!

Põltsamaa Pühavaimu
koguduse pere

Raster AVS
www.rasteravs.ee

- ★ Internett
- ★ SAT-TV
- ★ Antennitööd
- ★ TV-remont

tel.56653871 7765185
Põltsamaa Vahe tn.5

ISS Eesti AS võtab tööle

puhastusteenindajaid

Põltsamaa Selverisse.
Töö graafiku alusel.

Info telefonil 5343 5924.
CV saata piret.madisson@iss.ee.

Vali Uudised

Ilmub Põltsamaal igal kolmapäeval ja reedel

Pajusi mnt. 22; 48106 Põltsamaa
Tel. 776 8871; 776 8872, 776 8874
Faks 776 8873

e-mail: uudised@vali.ee

Toimetaja Merike Kask

Toimetus: Toomas Reinpöld,

Ülle Lätte, Raivo Feldmann

Korrektuur: Helbe Pung

Reklaamitoimetaja: Helle Miller

Väljaandja OÜ Vali Press

Juhataja Heikki Soom, tel. 775 2491

Kuulutusi võetakse vastu kõigis
Jõgevamaa postkontorites ja toimetuses.
Toimetuse ei vastuta kuulutuste sisu eest.

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada ning lühendada.
Kaastöid ei tagastata. Kaastöid honoreeritakse
valikuliselt.

Kõik ajalehes Vali Uudised avaldatud artiklid (sh.
päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioos-
sel teemal) on autoriõigustega
kaitstud ning nende reprodutseerimine, levitamine
ja edastamine mistahes kujul on ilma toimetuse
nõusolekuta keelatud.

Pauastvere tankla lõpetas tegevuse

Möödunud aasta lõpus lõpetas tegevuse Pauastvere külas asuv ASle Alexela Oil kuuluv tankla. Kohaliku mootorikütuse tarbija jaoks selle tankla sulgemine ilmselt erilist tähendust ei oma, sest läheduses asub teisigi tanklaid. Omajagu probleeme tõi see aga kaasa siiski.

ASi Alexela Oil müügidirektori Aivar Räime hinnangu polnud kahe lähetikku asuva tankla käiguhoidmine enam mõttekas ja firma otsustas Pauastvere külas asunud tankla sulgeda.

„Ajalt, mil AS Alexela Oil selle tankla ostis, oli aeg ning turuolukord sootuks teine kui praegu ja seetõttu õigustas see tehing tollel ajal hetkel ennast igati,” kinnitas Aivar Räim.

Mingil määral mõjutas otsuse tegemist ka Pauastvere tankla asukoht, mis jääb Tallinna-Tartu maanteest natuke kõrvale. Firma müügidirektori sõ-

nul on tänapäeva inimene väga valiv ja säästlik ning kui tal on võimalus valida teest veidi eemal asuva ja teeäärse tankla vahel, siis tavaliselt valib ta viimase variandi. Edaspidi nõudnuks Pauastvere tankla käiguhoidmine ka lisainvesteeringuid selle kaasajastamiseks. Firma ei pidanud aga selliseid investeeringuid otstarbekaks.

ASi Alexela Oil Pauastvere tanklas oli tööl kolm inimest. Neljandana oli veel ametis juhataja, kelle töökoht siiski säilis.

Mis võiks Pauastvere külas asuvast tanklahoonest edaspidi saada, sellele küsimusele firma müügidirektoril veel vastust anda pole, kuid selge on see, et vedelkütust seal edaspidi ei müüda.

Pauastvere ehitati tankla esimest korda 1977. aastal. Siis kuulus see Lillvere kolhoosile. Nüüd siia planeeritavas tehnokülas tanklat enam pole.

Piirkonnas töötavatele firmadele tankla kadumine

vähemalt esialgu suuri muudatusi kaasa ei too.

„Meie firmat Alexela tankla kadumine palju ei mõjuta. Vahest ainult niipalju, et võtsime sealt kaardiga firma sõidukitele kütust. Nüüd peame seda tegema veidi kaugemal asuvast Uno-X tanklast,” rääkis OÜ Eltas Auto juhataja Hillar Kulu. Natuke keerulisem olukord nende jaoks siiski on, sest töstukiga, mida firma oma igapäevatoos kasutab, maantee-äärsele tanklasse sõita ei saa. Siiani tangiti töstukit otse tanklast.

Üldiselt Kulu tankla kadumises probleemi ei näe. Küll on tal mure hoopis selle tõttu, et firma lähedusse tekkis üks valgustamata ja pime hoone, mis on kurikaelte tegutsemiseks soodne paik. Lustivere-kandis elavatesse inimeste jaoks pole probleem mitte niivõrd tanklas, kui pigem sinna juurde kuulunud kaupluse kadumises.

Loodavale tehnokülale mõeldes oleks võinud üks

Kuigi tanklahoone on hetkel veel alles, on siin öösiti inimeste ja pime. See teeb kohalikele inimestele muret.

tankla seal ju edasi tegutseda.

„Mitmel korral on siin piirkonda tööstusküla rajamisest juttu olnud, kuid kahjuks pole seda ideed Põltsamaa valla arengukavasse kirja pandud. Seetõttu ei tea keegi, kas sellist tehnoküla siia kunagi rajatakse. Mina ja minu naaberettevõtja Ants Reinumägi igal juhul toetame sellise idee rea-

liseerimist. Kas võimalik tööstusküla tekkimine siin piirkonda ka kuidagi tanklaga seostub, on praegu raske öelda,” rääkis Kulu.

Seoses tankla likvideerimisega kerkis üles veel üks probleem. See puudutab asula tänavavalgustust. Senini maksis Tallinna-Tartu maanteelt Alexela tanklani ulatava tänavavalgustuse eest tanklat omanud firma.

Praegu maksab valgustuseks kuluva elektrienergia eest OÜ Eltas Auto ja vald püüab seda summat kompenseerida. Pärast Puhu-Ristist Pauastvere kulgeva kergtee valmimist lahendatakse ilmselt ka tänavavalgustusele kuluva elektrienergia eest tasumise probleem.

TOOMAS REINPÖLD

LÜHIDALT

Planeerimisel on suurspektakul Põltsamaa Fest 2008

Põltsamaa Kultuurikeskuse kollektiiv eesotsas juhataja Irja Paavoga külastas Tallinna Filharmooniat, et pidada läbirääkimisi Fest 2008 asjus. Toimus kohtumine Üle-eestilise Noorte Sümfooniaorkestri dirigendi Jüri-Ruut Kanguriga ja produtsent Tõnno Piigliga, kellega kultuurikeskusele on juba varasemast hea koostöö. Muusikat teeb suvekontserdil eelnimetatud sümfooniaorkester. Esitatakse tuntumaid lugusid muusikalistest ja ooperitest. Solistidest soovatakse lavale tuua 4-5 eestimaist lauljat, kellega hakkab läbirääkimisi pidama produtsent Piigli.

„Loodame, et läbirääkimised lähevad hästi,” sõnab Paavo. Kultuurikeskuse poolelt on alustatud läbirääkimisi võimalike sponsoritega.

Suvekontserdi toimumise ajaks on määratud 1. ja 2. august. VU

Tunnustatakse maakonna spordi- ja kultuuritöötajaid

Maakonna parimate spordi- ja kultuuritöötajatele toimub esimesel veebruaril Põltsamaa Kultuurikeskuses tänuõhtu. Kohalekutsutuile antakse üle Eesti Kultuurkapitali Jõgevamaa Ekspertgrupi poolt määratud stipendiumid, samuti maavanema tänukirjad ja aukirjad. Sündmuse korraldajaks on kultuurikeskuse kollektiiv. Pärast pidulikku austamiseremooni ja käepigistusi toimub meelelahutusõhtu. Esinevad kohalikud pisikesed peotantsijad Revalia tantsukoolist. Pärast seda mängib tantsuks ansambel Pepito. VU

Komisjon taotleb korrakaitseks suuremaid summasid

Esmaspäeval kogunud Põltsamaa linnavolikogu alaline keskkonna-, heakorra- ja korrakaitsekomisjon arutas oma seekordsel kokkusaamisel Põltsamaa linna 2008. aasta eelarvet. Tähelepanu all olid korrakaitseküsimused.

Komisjoni esimehe Margi Eini sõnul pühendati peatähelepanu seekord korrakaitse küsimustele. Sel põhjusel kohtuti juba möödunud aasta novembris abipolitseinik Enno Ottise ja politsei vanemkonstaabli Georg Kolbasoviga. Üheskoos jõuti järeldusele, et korrakaitsetöö parandamiseks on vaja juurde täiendavat eelarveraha. Tänavuse aasta eelarves on avalikule korrale ja julgeolekule Põltsamaa linnas planeeritud 130 tuhat krooni, millest abi-

politseinike tegevusele on planeeritud kulutada 100 tuhat krooni. Ülejäänud 30 000 krooni kulub kohaliku päästehoone fassaadi remondiks. Samuti soovatakse korraldada paremini linnas turvateenust või osta juurde turvakaameraid. Komisjoni liikmed olid seisukohal, et eelarves tuleks avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks eraldatud summat suurendada 150 tuhande krooni võrra. Seega oleks kokku vaja avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks kulutada Põltsamaa linnas käesoleval aastal 280 tuhat krooni. Selline ettepanek plaanitakse esitada Põltsamaa linnavolikogule. Margi Eini komisjoni esimehena põhjendas patrullteenistuse parandamise vajadust mitmete viimasel ajal linnas aset leidnud kuritegelike sündmustega: ära on lõhutud endise

Linna parklates õhtuti kogunevad noortekambad teevad komisjonile tõsist muret.

Kuuse tänava katlamaja aknad, Põltsamaa Majandusühistu pudukaupade kaupluse aknad jne. Palju korrarikumisi esineb linna parkimisplatsidel, kus eriti soositud kogunemispaijana paistab silma ringtee-äärne parkimisplats. Sinna kogunevad tavaliselt noortekambad autode ja mootorratastega ning seal tarbitakse alkoholi, tehakse „kiiruskatseid” jne.

Keskkonna-, heakorra- ja korrakaitsekomisjoni esimehe arvates teeb

politsei küll head tööd, mida kinnitab ka rahva poolt politseile antud kõrge usaldusprotsent, ent varasematel aastatel aset leidnud reformide tulemusena on politseinikke lihtsalt liiga väheks jäänud. Seetõttu pidasid komisjoni liikmed vajalikuks kasutada tõhusama patrullteenistuse teostamiseks Põltsamaa linnas rohkem abipolitseinike või turvafirmade abi.

TOOMAS REINPÖLD

Koostamisel on kolme külakeskuse valgustusprojekt

Põltsamaa vald on seadnud eesmärgiks tänavavalgustus suurematel külakeskustesse väljaehitada. Osa võetud eesmärgist on tänaseks juba realiseeritud – möödunud aastal ehitati valgustus Puiatu, Kamari ja Vöisiku küladesse.

Selle tegevusega tänavu jätkatakse, kuid nagu kinnitas Põltsamaa valla ehitusnõunik Margi Ein, on olnud kõik ikkagi raha-

listest võimalustest.

„Valla käesoleva aasta eelarve on veel koostamisel, kuid projektid on otsustatud koostada tänavavalgustuse väljaehitamiseks Annikvere külas 1-kilomeetrise, Mällikveres 0,6 ja Eskus 1,1 km pikkusel teelõigul. Hinnapakumised töö teostamiseks saadi kolmelt firmalt ja seda juba möödunud aasta septembris. Projekteeerimise konkursil osalesid TAA Elektri OÜ Jõgevast,

Enereli OÜ Võrust ning Linnaelektri OÜ Võrust. Parim pakkumine tänavavalgustuse projekti koostamiseks maksumusega 55 696 krooni tuli Enereli OÜlt.

Teisipäeval, 8. jaanuaril käis valla esindus koos projekteerijaga Enereli OÜst objekte üle vaatamas.

Otsustati, et tänavavalgustus ehitatakse välja puitpostidel õhuliiniga. See variant on tunduvalt odavam kui tänavaval-

gustuse rajamine metallpostidel ja maa-aluse kaabliga. Tänavavalgustuse väljaehitamine läheb vallale maksma prognooside kohaselt üle 3,5 miljoni krooni. Tegelik hind on olnud ehitusfirmade poolt tehtavatest pakumistest. Millised külad tänavu realselt tänavavalgustuse saavad, sõltub Põltsamaa vallavolikogu edaspidistest otsustest.

TOOMAS REINPÖLD

LÜHIDALT

Viribus Unitisel täitub viies tegevusaasta

Noorte näiteringi Viribus Unitis 5. aastapäeva tähistamiseks korraldatakse 19. jaanuaril kultuurikeskuses üritus. Esitamisele tulevad katkendid viie tegevusaasta jooksul olnud etendustest. Lisaks tulevad esitamisele mitmesugused mono- ja kaheinimese-etteasted. Juubeliürituse korraldavad näitetrupiga tegelevad inimesed Keiu Kess ja Vilve Piht, samuti noored ise. Ühe osa esitamisele tulevast korraldab Viribus Unitise vilistlane Signe Supp, kes on trupis osalenud selle loomisest saadik ja hetkel õpib Tallinna Ülikoolis, olles Põltsamaa Kultuurikeskuses praktikal. VU

Taas tulemas koolitantsu eelvoor

Jaanuari lõpul peetakse kultuurikeskuses maha Jõgevamaa koolitantsu eelvoor. Pärast lõunat toimub suur kontsert, mida saavad külastada kõik linnakodanikud. Esinejad oodatakse 100 inimese ringis.

Neljateistkümnendat korda toimuv festival „Koolitants” on väljakujunenud, toimiva struktuuriga tantsufestival. Festival on avatud kõikide tantsustii- lide harrastajatele ja erineva tasemega tantsurühmadele. Põhitingimuseks on seatud, et esitavad tantsud peavad olema noorte ja nende juhendajate omalooming.

Võisteldakse kuues põhikategoorias: show-tants, breiktants, estraaditants, vabatants, lastetants ja eesti-teemaline tants. Sihtgrupiks on tantsuga tegelevad lapsed ja noored vanuses 3-26 aastat.

Eesti Tantsuagentuuri poolt korraldatav „Koolitants” on Eesti populaarseim ja suurima osalejate arvuga üritus tantsu harrastavatele koolinoortele. VU

„Jaaniga on Põltsamaal kuratlikult vedanud”

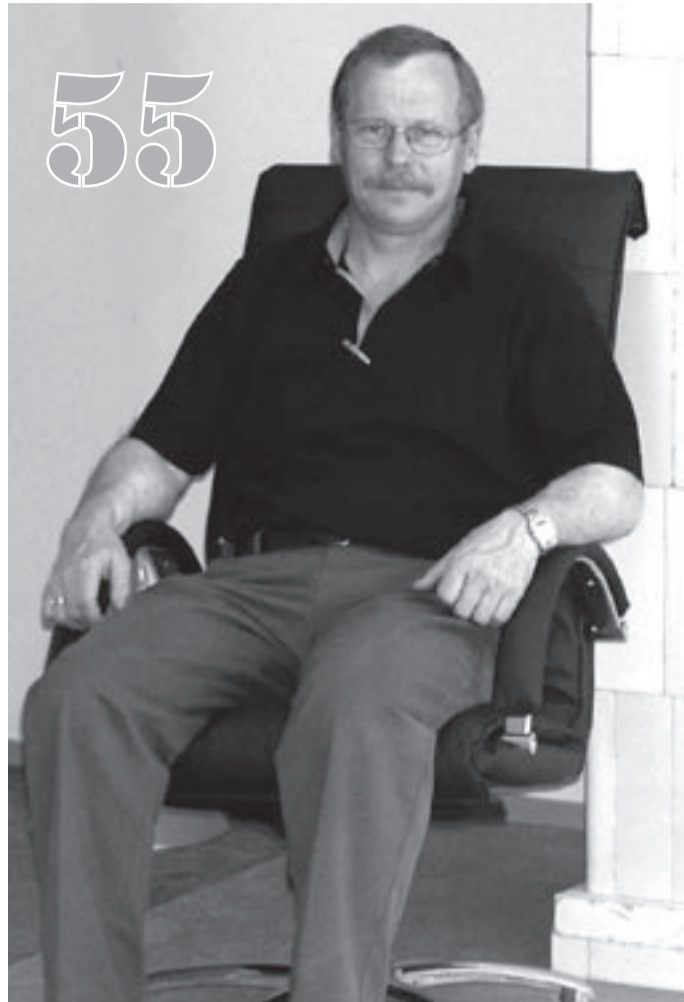
13. jaanuaril täpselt 55 aastat tagasi tuli Raplamaal Hagudi alevis ilmale poisilaps, kes sai eesnimeks Jaan ja perekonnanimeks Aiaots. Küllap nii mehe enda soovil ja ehk mõneti ka saatuse tahtel sai tema tõiste tegude piirkonnaks ja kodukohaks Põltsamaa vald. Mõned aastad tagasi kutsuti tõsine põllumajandus- asjatundja aga Põltsamaale linnapeaks.

Side Põltsamaa regiooniga algas Jaan Aiaotsal 1976. aastal, kui ta Adavere näidissovhoosis agronoomina tööd alustas. „Jaan oli üks meie stipendiaatidest. Juba esimestel kohtumistel võis temas tunda ehtsat põllumehe asjalikkust ning samuti head suhtlemis- oskust,” meenutas noore spetsialisti töölevõtja, kunagine majandijuht Viktor Meister. Viktor Meistrit ja Vello Kaselot peabki Jaan Aiaots oma mentoriteks praktilise põllumajandus- tootmise alal.

Adavere sovhoosis töötas Aiaots ka osakonnajuhatajana ning direktori asetäitjana tootmisalal. Üheksaküm- nendate aastate algul oli ta aga Esku riigimajandi direktor.

„Võib öelda, et suuresti Jaan Aiaotsa järjekindluse tõttu ehitati Esku algkool- lasteaed. Ilma koolimajata poleks Esku küla aga kindlasti sel moel edasi arenenud kui praegu,” märkis tollase Esku majandi peaveterinaararst, tänane Öne Pii- makarjatalu juhataja Mati Kivi.

Ettevõtja tunneb Jaani ka kui naabrimeest. „Me olime naabrid Adaveres asuvas korterelamus ja praegu on meie kodud Kalma külas.

Vahel on linnapeal mahti ka niisama jalgu puhata.

Oleme Jaaniga paljud ma- ilma asjad läbi arutanud ja muuhulgas ka Tartu maratonil koos suusatanud,” jutustab Mati.

„Olin noor õpetaja, kui Jaan Aiaots mind Eskusse koolidirektoriks kutsus. Peagi tajusin tema südamlikkust ja sooja suhtumist kaasinimestesse. Tean sedagi, et Jaan hoiab väga oma peret,” lausub hilisem Jõgeva maavanem Margus Oro.

Ka omaaegne abimaavanem ja praegune Jõgeva linnapea Viktor Svjatõšev sai Jaan Aiaotsaga tut-

tavaks seoses Esku kooli ehitamisega.

„Sõnapidaja ja teotaht- lise mehega oli hea koostööd teha. Meist said sõbrad. Oleme senini sõpradeks jäänud ja teineteist ka keerulisematel aegadel toetanud. Elan huviga kaasa ka tema linnapea-tegemistele. Näiteks tean, kui järjekindel oli Jaan selles suhtes, et Põltsamaal järjekordne sild valmis ehitataks.”

1994-2003 juhatas Jaan Aiaots Jõgeva maavalitsuse maamajanduse ja hiljem majandusosakonda. „Mulle on ta meelde jäänud väga tasakaaluka ja delikaatse

ülemusena, kes rohkem sissepoole elas ja mured enamasti endale hoidis. Kui ta aga mõnikord tõeliselt vihastas, siis juba nii ägedalt, et prillid kippusid silmade eest ära lendama,” rääkis Aiaotsa sekretär Astrid Paulus.

Rahvaliitlane Jaan Aiaots valiti Põltsamaa linna- napeaks mitte ainult era- konnakaaslaste, vaid ka teiste erakondade esinda- jate toetusel. „Kui Aiaots Põltsamaa linnavalitsuse ja ettevõtjate suhted märki- misväärselt paremaks. Ühi- selt hakkasime korraldama traditsiooniks muutunud Põltsamaa ettevõtluspäeva ja looma suhteid erinevate

piirkondadega välisriikides. Ühe või teise aktiivse ini- mese erakondlik kuuluvus on nendes suhetes sootuks teisejärguline,” nentis Põlt- samaa Ettevõtjate Liidu president Andres Vään.

„Väikelinna linnapea peab olema linnarahvale hästi nähtav ja kättesaadav. Sellised tõised omadused on Jaan Aiaotsal aga just olemas,” ütles Põltsamaa linnavolikogu arengu- ja ettevõtluskomisjoni esimees Margus Oro.

„Linnapeana võiks Jaani iseloomustada ka kui tõsist ehitajat, kes oluliselt Põlt- samaa raamatukogu, spordi- hoone ja hooldusravihaiгла ehitamisele kaasa aidanud.

Põltsamaa valla ettevõt- jana arvan, et Põltsamaa linn on endale hea linnapea saanud,” ütles osauhinna Põltsamaa Graniit juhataja Hendrik Allsaar. „Head koostööd oleme aga teinud sel perioodil, kui mõlemad majandites töötasime. Hea on meenutada ühiseid jõu- pingutusi, mille tulemusena valmis Põltsamaal laululava ja iseseisvus Põltsamaa pii- matööstus,” rääkis ta.

Niisiis – huumoriga poo- leks võib öelda, et kuradito- sinaga märgitud kuupäeval sündinud mehega, Jaan Aiaotsaga, on Põltsamaa piirkonnal kuratlikult ve- danud.

JAAK LUKAS

Jaan Aiaotsal on oma linnapeaks olemise aja jooksul olnud võimalik mitmeid linnale vajalikke hooneid avada. Viimane oli Selveri kauplus, kus ta sai ka ühena esimeste seas ostu sooritada.

POLITSEI ANNAB NÕU

Rehvipuu ei ole pishäda

Talverehvide kasutamise kohustuslikuks muutmise ajal olid meil talved veel pikad ja lumerohked. Nüüd, kui meist karastatumad on juba kahel korral saanud vana aastat ära saata jäävaba suplusega Anne kanal, ei paista naast- või lamellrehvide kohustuslikkus enam nii aktuaalne. Siiski on suur osa eestlastest sedavõrd seadusekuulekad ja ettevaatli- kud, et ei ürita suverehvidega aasta ringi läbi ajada. Kui mõni papi vanade aegade nostalgia harjal ja liigvääkse pensioni õigustusel ka keeluaial väikse sõidu ette võtab, pole sellest midagi eriti hullu sündinud. On ju nõukogudeaegse karastusega autojuhid harjunud lumeski talverehvidega hakkama saa- ma. Lihtsast sõidutempo tuleb valida tasaselt ja auto hakkab libisema juba sedavõrd väikesel kiirusel, kus selle kontrolli alla saamine on lihtsam. Tekitav oht ja tagajärjed on ka olu- liselt väiksemad kui näiteks parimate rehvidega neliveolise puhul, mille käestminekul kokkupõrked juba sedavõrd tapva jõu saavad nagu suvistegi liiklusolude puhul.

Siiski kulub kaasaegsele autojuhile marjaks ära mõni lihtsustatud näpunäide, millised talverehvid on nõueteko- hased ja millised mitte. Ja seda mitte niivõrd politseitrahvi väl- timiseks, vaid just enda pere ja teiste liiklejate turvalisuse pä- rast. Kui kulunud või nõuetele mittevastavate rehvidega sõitja põhjustab liiklusõnnetuse, rakendab politsei karistamisel karmimaid karistumäärasid, sest inimene on ju teadlikult otsustanud teiste elud kaalule panna. Näiteks piduriteta sõi- dukiga liikleja mõistaks paljud kohapeal mahalaskmisele, kuid rehvipuuet peetakse veel ülla- tavalt sageli pisiasjaks. Vaese aja mõjud?

Üks hea talverehvi retsept oleks selline:

- Kui kastutate naastrehve, siis peavad kõik 4 olema naastu- tega;
- Naastrehvi ei tohi kasuta- da, kui üle 25 % naastudest on rehvi- st lahkunud;
- Keskmiselt kulunud rehvi- de puhul tuleb paremaid hoida tagateljel;
- Rehvirõhu vähenemist tagarehvis silmaga ei märka ja see salakaval rike paneb ka meistri sõiduki ootamatult libisema.

Kelgutunnid koos vanematega

Kliima soojenemine on ühelt poolt meie talved lühi- keseks teinud ja majanduslik edenemine teisalt pannud eba- eestlaslikult temperamentselt kõikidest puhkusehetkedest maksimumi pigistama. Ja nii juhtubki, et laia lume langedes minnakse kui arust ära, et jõuaks ruttu ükskõik kus mõne liu lasta enne, kui tavapärase poritalv taastub. Talve on olnud nii vähe, et isegi püüdlid ja oma laste eest hoolitsevatel vanematel pole olnud võima- lust oma võsukesti praktilistes talveoludes käituma õpeta-

da. Rongaisadest ja -emadest rääkimata. Nii ongi ainsateks eeskujudeks vanemate klas- side õpilased ja eakaaslastest ehk kõige julgemad. Paraku ei ole kumbki variant eriti hea, sest ühel juhul takistab õigete otsuste langetamist ealistest iseärasustest tingitud hormo- naalne segadus ja teisel puhul on enamasti tegemist pärilike eelduste poolest inimkonna selle osaga, kus kaoprotsent peabki olema suurim. Seega siis pole lapsevanematel võima- lusi loota põlvkondadepikkuse talvekoemuse emapiimaga edasikandumisele. Tuleb teha lastega kaasa nende kelgusõidu

marsruudid ja aidata sõiduki- valiku, kiiruse ja juhtimisvõ- tete osas teha õigeid otsuseid. Targale lapsele tuleb välja pakkuda lubatud variandid ja selgitada ohud. Kui lapsevanem oma järeltulijat eriti arukaks ei pea, võib muidugi vana head keeldude süsteemi kasutada.

Teeliiklus pole ekstreem- sport

Eestikeelsele lugejale on tükil ajal kättesaadavad kirjutised Darwini auhinna nominentidest üle kogu laia maailma. Enamasti on seal lood heoluriikidest ja veel 10 aastat tagasi oli siiralt tore naerda lollikeste üle, kes kusagil meist kaugel ennekuulmatu tõlpluse läbi elu kaotanud. Kuna inimesi maakeral jätkub ja jääb ülegi, saab murelikke lohutada selle- ga, et tegemist on mõneti isegi vajaliku loodusliku valikuga. Samas on meid eestlasi ju nii vähe, et kõige ohtliku rõõmus järele ahvimine tundub olevat hukatuslik umbtee. Lumisel teel auto järel kelgutamise sur- matoov näide on meil eelmisest aastast juba Eestis olemas. Vanemate helluse või hooletu- se läbi saavad aina nooremad inimesed istuda autorooli või

proovida superkiirendusega lumesaani juhtimist. Olematud kogemused ja veebiavaruste kaudu kunstlikult laiendatud fantaasiad paiskuvad ohtlikul viisil meie teedele ja tänavatele. Kuna häid kohti, kus ohutu- malt oma sõiduuskusi trennida, kipub nappima, siis ei osatagi midagi paremat välja mõelda.

Siiski on võimalik seda paratamatuna näivat noorus- uljuse surmavat jõudu pisut taltsutada. Kui vähegi olukord võimaldab ja kodanikujuulgust jagub, ei tohiks noorte ene- setapuüritusi pealt vaatama jääda, vaid tuleks sekkuda. Ka politsei kutsumine sõiduteel ekstreemspordi harrastajate taltsutamiseks on kindlasti põhjendatud.

INDREK KOEMETS,

Tartu politseiosakonna vanem- komissar

Liiklusrikkumisest teata Liiklusliini numbrile

14 900

Adaveres avati pidulikult uisurada

Adavere on kujunenud Eesti kiiruisutamise keskuseks ja seda kindlasti tänu tublile eestvedajale Väino Treimanile. Kuigi seni veel puuduvad seal kiiruisutamise arendamiseks head tingimused, on siiski olemas 250-meetrine uisurada, mis 9. jaanuaril ka pidulikult avati. Samas toimusid ka selle aasta esimesed kiiruisutamise võistlused.

See aasta on Adavere kiiruisutajatele eriline, sest esimest aastat on käigus jäärajamasin, mis võimaldas teha kvaliteetsema uisuraja ja seda kergema vaevaga kui eelnevatel aastatel. Hea rada võimaldab kiiruisutajatel välja sõita paremaid aegu, mis ennekõike on tähtis just sportlastele. Suureneb motivatsioon, sest nähakse, et tulemused lähenevad jõudsalt juunioride keskmistele tulemustele maailmas. Muidugi on suureks abiks ka treeninglaagrid erinevates uisukeskustes, kuid põhitöö tehakse siiski kodus.

Tegelikult uisutatakse Adavere uisurajal juba alates pühapäevast. "Probleem on selles, et kõik soovijad ei mahu kitsale uisurajale ära. Seepärast on lohutav teada, et tulevik võib olla palju helgem. Kui vallas lõplikult otsustatakse, et siia on mõttekas raha kulutada ja laiem rada koos külmutusseadmetega ehitada, siis saaks tulevikus Adaveres juba üle poole aasta uisutada," loodab Väino Treiman. Adavere kiiruisutajad on oma treeningutahtega ja ka tulemustega

juba praegu selgelt näidanud, et treeningtingimuste parandamine on vajalik. "Ega tulevikuplaanidest praegu veel väga kõva häälega rääkida ei tahaks. Vallal on plaanis siia saada KOIT-kava rahasid viis miljonit, millele tuleb teistest finantseerimisallikatest ühteist lisada, et saada Adaveresse vähemalt laiuse poolest korralik uisurada. Unistuseks on muidugi, et raja all oleks ka külmutussüsteem, mis võimaldaks oktoobris uisutamise alustada ja aprillis-mais lõpetada," rääkis Adavere uisuraja pidulikult avamisel vallavanem Toivo Tõnson.

Rõhutati Eesti kiiruisutamise järjepidevust

Kiiruisutamise järjepidevuse rõhutamiseks Eestis oli Adavere uisuraja avamisele kutsutud möödunud sajandi 60. aastatel Eesti meistri võistlustel II koha saavutanud Udo Arm. Siis olid veel ajad, kui kiiruisutamise võistluste stardis oli vähemalt 160 võistlejat, mitte 16 nagu täna sel päeval. Kiiruisutamise kandepind Eestis oli tol ajal lihtsalt laiem. Järjepidevuse sümboliseerimiseks uisutas raja avamisüritusel Udo Arm käsikäes kahe noore Adavere kiiruisutajaga ühe ringi ja sellega tunnustati Adavere uisurada järjekordselt võistlemiseks avatuks.

Võistlejate rivi oli ilmselt kutsutud ka 2007. aasta Eesti meister rulluisutamises Gert Keskaik, kes on enda jaoks avastanud kiiruisutamise ja tegeleb sellega nii palju, kui meie heitlikud ilmad

lubavad. Rulluisutamine ja kiiruisutamine sobivad aga treeningu mõttes väga hästi kokku. Seda on mõistnud ka Adavere noored kiiruisutajad, kes jäävabal ajal treenivad rulluisukudel ja tegelevad muudegi spordialadega, et parandada üldkehalist ettevalmistust.

Pärast avamistseremooniat võistlesid kiiruisutajad 1000 meetri distantsil, kus seekord võidutses naistest juunior Marleen Sarap ja meestest juunior Mart Markus. Kogu võistluse aja paistis Adaveres silma, et kiiruisutajatele on tekkinud oma fännklubi. Häälekalt ergutati ja elati kaasa igale võistlejale.

Mart Markus sõidab juunioride MMle

Eesti Uisuliit on üle pika aja otsustanud lähendada Eesti kiiruisutaja juunioride maailmameistrivõistlusele. Väino Treimani sõnul on juba lennupiletidki olemas. Kui midagi erakordset ei juhtu, siis võistleb Hiinas toimuvatel juunioride maailmameistrivõistlustel Mart Markus, kes on juba võistlejaks registreeritud. Seda tänu sellele, et Mardil õnnestus möödunud aastal näidata tulemust, mis võimaldas juunioride maailmameistrivõistlustele kvalifitseeruda.

Lähemal ajal sõidavad seitse Adavere kiiruisutajat võistleva Poolasse Euroopa juunioride mängudele. Seal võistlevad Mart Markus, Sander Vaikre, Risto Liiv, Aleks Luik, Marleen Sarap, Saskia Alusalu ja Grete-

Kiiruisutamise järjepidevust sümboliseeris Adaveres kunagistel Eesti meistrivõistlustel teise koha saavutanud Udo Arm, kes uisutas käsikäes kahe Adavere noore kiiruisutajaga ühe täisringi, mille järel tunnustati uisurada võistlemiseks avatuks.

Lilijane Küppas. Samas korraldatakse enne võistlust ka treeninglaager.

Kiiruisutamise huvilisi on Adaveres palju enam, kui treening-gruppi kuulub. Seda oli näha ka võistluste ajal. Probleemiks on siin Väino Treimani sõnul liiga väikese mahutavusega uisurada ja

loomulikult ka kiiruisutamise varustus, mis on paljude perede jaoks liiga kallis lõbu. Kuid kõigele vaatamata on näha, et kord ellu äratatud kiiruisutamine Adaverest niipea ei kao.

RAIVO FELDMANN

Adavere uisuraja pidulikult avamisel kinkis Toivo Tõnson Väino Treimanile lumelabida, sest kui olemasolev uisuraja tegemise ja hooldamise tehnika (vasakpoolsel pildil) üles ütleb, on töövahendid omast käest võtta ja kõik vajalik saab ikkagi tehtud.

Spordikooli võrkpallurid esindasid Riias Eestit

Möödunud aasta detsembrikuus toimusid Riias rahvusvahelised koolinoorte võrkpallivõistlused, kuhu kutsuti ka Eesti koolinoorte võistkond. Juhtus nii, et Riiga sõitsid võistleva Põltsamaa spordikooli võrkpallurid.

Riias Skonto suures spordihallis, toimunud koolinoorte võrkpallivõistlused korraldasid Läti ja Leedu koolispordi liidud. Esimaskordseks kutsuti taoliste võistlustele ka koolinoori Eestist ning Eesti Võrkpalli Liidu peasekretär Henn Vallimäe pakkus osalemisvõimalust Põltsamaa spordikooli võrkpalliklubile. "Pakkumine oli ootamatu. Enne poistega läbirääkimist ma võrkpalliliidule vastust ei andnud. Poistele aga idee meeldis ja nad olid Riias võistlemiseks väga huvitatud. Saime sinna sõiduks ka väikebussi koos bussijuhiga ja seitse vanemat võrkpallipoissi ning nime Riiga võistleva sattuimegi," meenutas spordikooli võrkpallitreener Toivo Uusna. Spordikooli noored võrkpallurid osalesid gümnaasiumiosa (10.-12. klass) vanusegrupis, kus osales 33 võistkonda.

Mängu pikkus oli 8 minutit

Võistlused toimusid Riia suures Skonto spordihallis, kuhu oli üles pandud koguni 16 võrkpalliväljakut. Mängimine ise toimus aga aja peale - ühte mängu mängiti 8 minutit. Sellise süsteemi järgi mängisid spordikooli poisid esmakordselt. See tõttu võttis ka kohanemine aega, sest aja peale mäng eeldab hoopis teistsugust taktikat kui tavamäng. Limiteeritud oli isegi servimise aeg, millega pidi toime tulema 8 sekundi jooksul. Kui aga näiteks mängu lõpuni oli seitse sekundit, siis ühepunktisises eduseisus olles oli mõttekas igaks juhaks üldse mitte servida jne. Taolise süsteemi järgi mängides õnnestus Põltsamaa spordikooli võrkpalluritel ühes mängus kõige vähem 12 punkti saada. Kõige rohkem saadi aga 17 punkti.

33 võistkonda paigutati Riias kaheksasse alagruppi. Põltsamaa võrkpallipoisid mängisid alagrupiturniiril hästi, kuid jäid siiski teiseks. See tähendas aga automaatselt, et kohamänge tuli mängida üheksandast kuni kuueteistkümnenda kohani. "Alagrupivõidu sai Riia Põllumajandusülikooli võistkond, kellele me ei oleks mitte mingi valemiga vastu

Põltsamaa spordikooli võrkpalluridki otsustasid Riias toimunud võrkpallivõistluste maskotiga ühise pildi mälestuseks jäädvustada.

saanud," on Toivo Uusna kindel. Kohamängudeks aga Põltsamaa spordikooli poistel palju "püssirohtu" ei jäänud ja nii saavutatigi lõpuks 14. koht, millega tuleb tegelikult igati rahule jääda, kui arvestada, et selles vanusegrupis võistles kokku 33 võistkonda. Enneolematu ajamängude mängukogemuse Riias said spordikooli võrkpallipoistest Anti Kivimets, Janel Jürissar, Mikk Pedosk, Martin Uusküla, Kristen Priilinn, Mart Markus ja Taavi Toom.

Võistluste peاسponsor oli piimakombinaat

Skonto spordihallis toimunud noorte võrkpallivõistluste peاسponsoriks oli Riia piimakombinaat Lase. Kõiki osavõtjaid kostitati tasuta söögiga ja jätistega. Soovijad said endale näo-maalingud ja halli seinal oli koht, kuhu kõik, kes soovisid, võisid oma nime jäädvustada, midagi joonistada või ka pikema asjakohase teksti kirjutada.

Et võistlejatel ja pealtvaatajatel aga pikast päevast tüdimust ei tekiks, selleks oli kogu päeva ringi liikumas huvitava välimusega võistluste maskott, kellega ka Põltsamaa poisid ühiselt pildid tegid. Treener Toivo Uusna sõnul oli tegemist huvitava ja meeldivalt hästi korraldatud võistlusega, kuhu võiks sellegi aasta lõpus võistleva sõita, kui pakkumine tuleb.

RAIVO FELDMANN

LÜHIDALT

Viirelaid-Kapp esimese turniiri võitjad

Selle aasta esimesel võistlusel bridžis paaridele olid jällegi hoos maakonna meistrid Mihkel Viirelaid-Lembit Kapp, saades 106 punktiga esikoha. Teise koha 100 punktiga võitsid välja Eduard Rumvolt-Endel Epro, kolmandaks jäid 92 punkti teeninud Kalle Ojassalu-Jüri Meksun. Naaberlinna bridžisõbrad Hans Vaks-Aadi Kaldamäe pidid leppima 5. kohaga.

Maakonna 2008. aasta meistrivõistlustega bridžis paaridele tehakse algust 17. jaanuaril. Neli päeva varem mängitakse bridži aga selle maineka mängu suure austaja Jaan Suti kodus.

Avavoorus 40 saskusõpra

Tänavuse aasta talvekuude saskumängu avavoorus tegi kaasa 40 saskusõpra, kelle seast esikuukusse jõudsid Altoja-Ottis 70, Uudam-E. Sõmera 69, Simon-Lepik 68, Suik-Kivimets 67, Polusk-A. Haan 66 ja Kont-Võsa 64 punktiga.

Talvekuude teine voor mängitakse järgmise nädala kolmapäeval, 16. jaanuaril senises mugavas mängupaigas. Jaanuarikuu lõpus peetakse saskuturniir Põltsamaa piirkonna väikefirmadele.

VILLU OJASSALU

Noor pere ehitas külalistemaja

Aidus elab noor perekond, kes rajas oma elukohta külalistemaja. Ettevõtetu võttis omajagu aega, kuid tänase seisuga on maja perenaine Tiina Venno vastvalminud hoones juba mõned külalisedki vastu võtta jõudnud. Perekond Venno plaanib algatatut aga veelgi arendada ja täiustada.

Kui Tiina ja Meelis Venno pere 2002. aastal Lahaveres elas, hakkas perenaist vaevama tõsine mure. Elati lauda vahetus läheduses ja lapsel polnud kohta, kus joosta, sest seal olid pidevalt suured masinad. Noor naine soovis oma maja. Ostetud hoone osutus aga üpris suureks, sest tegemist oli Aidu kunagise piimakogumispunktiga.

Uues kodus jätkus ruumi ja kodusoojust ka kasulastele

Alguses käis Tiina Türi Tehnika- ja Maamajanduskoolis õppimas, et mehele tema töös abiks olla, aga läks teisiti. Kui kaua kasutult seisnud Nurmekunda piimameierei hoone ära osteti, viisid erinevad

Tiina Venno jätkub hakkamist külalistemajas kõigi vajalike töödega toime saada.

mõtted lõpuks külalistemaja asutamiseni.

“Oli ka teisi mõtteid – et kas teha majja kauplus või tehnikat müüma hakata. Pika mõtlemise peale otsustasin hoopis külalistemaja kasuks,” räägib perenaine. “2003. aastal hakkasime maja remontima ja 2004. aasta mais kolisime oma uude koju sisse. Sama aasta detsembris registreerisime juba külalistemaja äriregistrisse.”

Tiina tahtis, et töö ja kodu

Ööbimiseks mõeldud toad on üsna lihtsa interjööriaga.

oleksid koos. Et kui lapsed koolist tulevad, siis on ema kodus. Seoses oma koduga kasvasid pere võimalused ja õige pea võeti majja kolm kasulast, nüüdseks kuue, neljane ja kolmene, kes vajavad kodu ja perekonda. Tiina bioloogiline tütar on juba kaheteistkümne.

“Meil jätkub ruumi kõikidele,” räägib noor naine, kellest korraka suure pere ema sai. Kõige tähtsamat Tiina ei ütle, kuid see on ütlema tagi selge. Vennode peres jätkub kõikidele ka kodusoojust ja armastust.

Allkorrusel jätkusid remonttööd

Eluruumid asuvad maja 2. korrusel. Pärast sissekolimist hakkas allkorrusel käi-

ma pidev remonditöö. “Meile juhtusid tööle mitteusinad ehitajad, kelle me varsti minema saatsime. Ehitus jäi ligikaudu pooleks aastaks seisma,” jutustab perenaine lisades, et on majas nii oma kätega remonditööid teinud kui ka sõprade abi kasutanud.

“Ma ise pahteldasin õppimise kõrvalt kõik oma ruumid ära,” meenutab Tiina. Siis tegid ehitajad, keda oli seni väga oodatud, perekond Vennole uue aasta kingituse. Kingituseks oli uue aasta soovidega sõnum koos palvega neile tööd pakkuda.

“Me olime nii õnnelikud,” jutustab külalistemaja perenaine. Suveks saadi sisetöödega ühele poole ja mindi fassaadi kallale. Ka pereisa ise, kelle põhitööks on põllumajandus ja loomafarmid, oli ehituse juures abiks. Külalistemaja käiku lasta ei õnnestunud aga veel niipea. Tegevusloa hankimisel ilmnis ootamatuid takistusi, mis vajasisid lahendamist.

Külalistele maja asukoht meeldib

Esimesed külalised, kes külalistemaja on kasutanud, on selle asukoha kohta vaid häid sõnu öelnud. Inimesed tunnetavad küla rahust ja vaikuses võlu. Tiina räägib, et nende külalistemaja leitakse üles päris hõlpsasti: kes sõidab mööda, kes avastab maja internetist. Soovijaid on olnud küllaga.

Ehkki maja on alles töösse saadud, on perenaisel kodumaiste külalistega juba omad kogemused.

“Peab väga hästi järele mõtlema, keda üldse majja lubada. Muidu ei saagi muud teha kui ainult remonti,” räägib Tiina ja meenutab juhtumeid, kus külalistemajaga on väga halvasti ringi käidud. Neile kogemustele toetudes otsustas pererahvas, et edaspidi jõulude ajal ja aastavahetusel külalistemaja ei tööta.

Noor pere peab endast ise otsustama

Allkorruse saalis on põrandaküte. Kogu maja soojustamiseks on puiduküttega töötav katel, mida majaperenaine ise kütab. Praegu mahub allkorruse suurt saali kasutama 36 inimest, kuid omanikel on plaanis teenuse maht 40 inimeseni viia. Teisele korrusel ööbima mahub 8-10 inimest olenevalt sellest, kas tube kasutatakse üksinda või kahekesi. Suviti on ka telkimisvõimalus, kuid telk peab igapäev omal kaasas olema. Perekonnal on plaanis veel nii mõndagi külalistemaja juurde

rajada. Näiteks rattalaenu ja miks mitte kord ka telkide laenu. Kuid see kõik vajab raha. Ettevõtluskeskusest abi ei saadud ja Vennod võtsid äri püstipanekuks pangast laenu.

Kuidas noor perekond üldse Lahaveres ja Aidu maile sattus? Pereema on Järva maal sündinud ja pereisa elas Tormas. Kuna pereisa oli põllumajanduse kogemusi korjatud ka väljaspool Eestit, siis hakkas ta Lahaveres põllumajandusega tegelema. Mõned aastad hiljem osteti Aitu maja.

Majja on vaja abikäsi

Külalistemaja perenaisel on plaanis maja täiskoormusel tööle hakates sellesse üks naisterahvas tööle palgata.

“See peab olema usaldatav inimene, kes töö korralikult ära teeb, et seda ei peaks hiljem enam üle tegema,” nendib perenaine.

Tulevase töölisega on juba kokku lepitud ja hetkel käib ta siis abiks, kui mõni suurem seltskond majja pidu pidama tuleb. Vaja on laudu katta, pesta ja koristada. Toidu toovad külalised kas ise kaasa või tellib Tiina selle kuskilt toidukohast. Kohapeal on küll kööginurgake olemas, kuid otseselt toiduvalmistamist praegu ei toimu. Tulevikuplaanides on kunagi kohapeal ka toitlustust pakkuma hakata.

Tiina arutleb veel, et miks mitte suurt saali ka konverentsisaalina välja pakkuda, kuna selleks on kõik võimalused. Isegi tahvel seinale on olemas. Samuti mõlgutab ta mõtteid majas aeg-ajalt külarahvale pidusid korraldama hakata.

Töö külalistemaja väljahitamisega jätkub

Perenaine Tiina loodab, et kunagi tehakse Põltsamaa – Jõgeva tee äärde jalgrattateed, mis Aidu järveni viib. See tooks suviti kindlasti puhkajaid majja. Siis oleks mõttekas ka rattalaenu teenust pakkuma hakata.

“Jalgrattateed oleks siia väga vaja, siis oleks turvalisem. Suviti on lausa hirm, sest maantee äär on lapsi täis,” märgib Tiina.

Perenaine on mõtelnud ka rulluisutamise platsi loomisele. Noori on ümberringi küllaldaselt, kes seda kasutaksid. Krunt on suur ja suvel on plaanis sellele haljastust tegema hakata.

“Ühes ootab mul juba kihivunnik, mida õuekujundustööl kasutada tahan. Mul on ka üks haljastaja olemas, kes on nõus appi tulema,” jutustab Tiina edasistest plaanidest. “Kindel nõu on kevadel näiteks teeäärseid vanad puud maja eest maha võtta ja elupuud asemele istutada.” Naine nimetab, et kindlasti tuleb õue ka tara teha, et külaliste kasutuses olev ala oma koduaiast ja aiamaalapist eraldada.

Tegelikult pole perenaine veel päris kindel, kas külalistemaja igavesti tegutsema jääb. Seda näitab aeg, mis tuleb ja mis jääb. Ta mõlgutab mõtteid, et võib-olla muudab ta külalistemaja kord söögi-kohaks ümber. Maantee käib ju sealtsamast mööda ja sellel liigub tihedasti masinad.

Tulevikus on plaanis toitlustusteenust ka kohapeal pakkuda. Selleks on välja ehitatud korralik ja kaasaegne köök.

Avar peosaal sobib nii pidude kui ka konverentside pidamiseks.